

GS, TS NGUYỄN VĂN NAM
PGS, TS NGÔ THẮNG LỢI
(Đồng chủ biên)

CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM Ở VIỆT NAM

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-D4 / 1957

MỤC LỤC

Danh mục những chữ viết tắt	3
Mở đầu	7
Chương I. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM	9
I. Sự cần thiết phát triển các vùng kinh tế trọng điểm	9
1.1. Khái luận chung về vùng kinh tế trọng điểm	9
1.2. Các quan điểm và lý thuyết về vùng kinh tế trọng điểm trên thế giới	11
1.3. Sự cần thiết phát triển vùng kinh tế trọng điểm ở Việt Nam	17
II. Các nội dung của phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm	25
2.1. Phát triển bền vững và các nội dung của phát triển bền vững quốc gia và các địa phương	25
2.2. Phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm	29
III. Sự cần thiết của cơ chế chính sách đối với phát triển bền vững các vùng kinh tế trọng điểm	40
3.1. Hệ thống chính sách - một trong những công cụ định hướng và điều tiết vĩ mô nền kinh tế	40
3.2. Hệ thống chính sách phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm	41
3.3. Sự cần thiết phải có các chính sách riêng trong từng giai đoạn phát triển các vùng kinh tế trọng điểm	46
IV. Kinh nghiệm quốc tế về sử dụng cơ chế chính sách phát triển bền vững các vùng kinh tế trọng điểm	50
4.1. Kinh nghiệm của Trung Quốc	50
4.2. Kinh nghiệm của Nhật Bản	63
4.3. Kinh nghiệm của Pháp về tổ chức hội đồng tư vấn kinh tế và xã hội vùng	67
4.4. Kinh nghiệm của Hàn Quốc	67
4.5. Kinh nghiệm của Thái Lan	70
4.6. Kinh nghiệm của Malaixia	74
4.7. Kinh nghiệm của Đài Loan	75

4.8. Kinh nghiệm của Philippine	76
4.9. Các bài học về phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm đối với Việt Nam	78
Chương II. THỰC TRẠNG VÀ TÁC ĐỘNG CỦA CƠ CHẾ, CHÍNH SÁCH ĐẾN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM Ở VIỆT NAM	86
I. Quá trình hình thành và phát triển các vùng kinh tế trọng điểm ở Việt Nam	86
1.1. Giai đoạn hình thành (1992-1999)	86
1.2. Giai đoạn phát triển mở rộng (2000-2005)	88
1.3. Giai đoạn phát triển lan tỏa: Từ 2006	91
II. Thực trạng các cơ chế, chính sách phát triển vùng kinh tế trọng điểm ở Việt Nam	92
2.1. Nhóm cơ chế chính sách trực tiếp cho vùng kinh tế trọng điểm	92
2.2. Các chính sách phát triển các lãnh thổ đặc biệt hướng tới sự phát triển tập trung	104
2.3. Những cơ chế, chính sách chung, có ảnh hưởng đến phát triển bền vững các vùng kinh tế trọng điểm	109
2.4. Đánh giá hệ thống chính sách hiện hành	121
III. Đánh giá hệ thống chính sách trên các góc độ phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm	128
3.1. Đánh giá chính sách trên góc độ bền vững kinh tế	128
3.2. Đánh giá hệ thống chính sách đối với việc thực hiện các mối liên kết vùng	159
3.3. Đánh giá hệ thống cơ chế chính sách đối với bền vững về xã hội	176
3.4. Đánh giá hệ thống chính sách đối với bền vững về môi trường	186
3.5. Tác động lan tỏa của các vùng kinh tế trọng điểm (đóng góp của vùng kinh tế trọng điểm đối với nền kinh tế quốc gia)	198
Chương III. HOÀN THIỆN CƠ CHẾ, CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM	213
I. Những quan điểm và định hướng phát triển bền vững các vùng kinh tế trọng điểm đến năm 2015	213
1.1. Căn cứ xác định quan điểm và định hướng phát triển vùng kinh tế trọng điểm	213

1.2. Quan điểm định hướng chiến lược phát triển các vùng kinh tế trọng điểm	223
1.3. Định hướng phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm	231
1.4. Mục tiêu và quan điểm định hướng hoàn thiện cơ chế chính sách đối với vùng kinh tế trọng điểm	240
II. Hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển bền vững các vùng kinh tế trọng điểm	244
2.1. Hoàn thiện cơ chế chính sách liên quan đến bảo đảm tính chất hợp lý và đồng bộ trong quy hoạch, kế hoạch và đầu tư phát triển	244
2.2. Chính sách chuyển dịch cơ cấu ngành hợp lý cho các vùng trọng điểm	255
2.3. Hoàn thiện chính sách bảo đảm vốn và các nguồn lực chất lượng cao nhằm hướng tới mục tiêu thực hiện mô hình tăng trưởng theo chiều sâu các vùng trọng điểm	263
2.4. Hoàn thiện chính sách chống ô nhiễm và bảo vệ môi trường trên các vùng trọng điểm	272
2.5. Xây dựng và hoàn thiện các chính sách tạo sự lan tỏa kinh tế của các vùng kinh tế trọng điểm	280
2.6. Hoàn thiện chính sách và bộ máy quản lý vùng KTTĐ nhằm bảo đảm thực hiện tốt sự phối hợp và liên kết vùng	284
2.7. Hoàn thiện bộ máy quản lý và điều phối vùng kinh tế trọng điểm	294
KẾT LUẬN	303
Phụ lục	305
Danh mục các tài liệu tham khảo	321